Nákazová situace v Evropě a v ČR v období 22. 9.- 5. 10. 2025

08.10.2025
MVDr. Hynek Siksta, MVDr. Luděk Závada

Státní veterinární správy
Slezská 100/7, Praha 2, 120 00
T: +420 227 010 111
Elektronická adresa podatelny: epodatelna@svscr.cz
ID datové schránky: d2vairv

Podklad pro ÚŘ SVS

Nákazová situace v Evropě a v ČR v období – 8. - 21. 9. 2025 (zdroj ADIS, IS SVS – OIS)

I. Nodulární dermatitida skotu (LSD)

Nodulární dermatitida skotu (Lumpy Skin Disease, LSD) je vysoce nakažlivé virové onemocnění způsobené virem rodu Capripoxvirus. Postihuje skot a vodní buvoly, nikoli člověka. Virus se šíří především bodavým hmyzem, sekundárně i pohybem infikovaných zvířat. Choroba má závažné ekonomické dopady – snižuje produkci mléka, zhoršuje užitkovost a omezuje obchod se zvířaty i živočišnými produkty.

Po letních ohniscích v **Itálii a Francii** se situace v těchto zemích během září výrazně stabilizovala. V období 22. 9.- 5. 10. 2025 nebyla hlášena **žádná nová ohniska** LSD a ve Francii a v Itálii byla hlášena jenom **2 ohniska na Sardinii**. Obě země pokračují v plošné vakcinaci a přísných kontrolních opatřeních, která pravděpodobně přispěla k zastavení dalšího šíření nákazy.

Nové ohnisko ve Španělsku

Dne 3. října 2025 oznámily španělské úřady první potvrzené ohnisko LSD v zemi. Onemocnění bylo zjištěno na farmě v obci Castelló d'Empúries (provincie Girona, Katalánsko) u tří dojnic z chovu o 123 zvířatech. Laboratorní testy potvrdily přítomnost viru LSD. Okamžitě byla nařízena likvidace stáda, epidemiologické šetření a zavedení ochranné zóny 20 km a dozorové zóny 50 km. Vyšetřovány jsou i další dva chovy v téže oblasti s více než 1 000 zvířaty.

Toto ohnisko, situované v blízkosti francouzských hranic, představuje první výskyt LSD na Pyrenejském poloostrově a zvyšuje riziko přeshraničního šíření. Španělsko v reakci pozastavilo vývoz skotu a živočišných produktů z postižené oblasti, přičemž Evropská komise aktivovala příslušná mimořádná opatření v souladu s nařízením (EU) 2020/687. Francie současně posílila monitoring v přilehlých regionech.

Nařízení očkování ve Španělsku

V návaznosti na potvrzení prvního ohniska vydalo Ministerstvo zemědělství, rybolovu a výživy (MAPA) dne 4. října 2025 rozhodnutí o zahájení nouzové vakcinace proti LSD v Katalánsku. Očkování se týká veškerého skotu v ochranné a dozorové zóně (do 50 km od ohniska) a je prováděno vakcínou OBP Lumpy Skin Disease Onderstepoort South Africa, která je součástí evropské vakcinační banky. Španělsko tak navázalo na přístup používaný v Itálii a Francii a oznámilo, že kampaň bude pokračovat do úplného proočkování všech hospodářství v dotčené oblasti.

Mapa č. 1 – Ohniska nodulární detmatitis skotu v Evropě v období 22. 9.- 5. 10. 2025



Vývoj ve Švýcarsku: Ve Švýcarsku dosud nebyla zaznamenána **žádná** ohniska nodulární dermatitidy skotu – LSD. Nicméně vzhledem k blízkosti potvrzených případů ve Francii (v Savojsku) a v Itálii (Sardinie, Lombardie), se švýcarská kompetentní autorita (Bundesamt für Lebensmittelsicherheit und Veterinärwesen - BLV) rozhodla pro zahájení cílené vakcinační kampaně. Tato kampaň spočívá v povinném očkování všech vnímavých zvířat (skot, buvoli, bisoni) v zóně dozoru, kterou tvoří kanton **Ženeva** a přilehlé oblasti (oblasti Terre Sainte v kantonu Vaud). Později bylo toto rozhodnutí rozšířeno i o některé části kantonu **Valais** (Champéry, Finhaut, Ferret). Pro realizaci očkování vydala BLV 11. července 2025 obecné rozhodnutí, na jehož základě lze importovat a používat vakcíny, které nejsou formálně registrovány ve Švýcarsku, ale prokázaly účinnost při předchozích ohniscích v Evropě.

V reakci na výskyt nodulární dermatitidy (LSD) skotu v Evropě, zavedla Česká republika, prostřednictvím Státní veterinární správy (SVS), preventivní kontrolní opatření. Po přemístění skotu z Francie nebo Itálie do ČR provádí místně příslušná krajská veterinární správa kontrolu na hospodářství, zaměřenou na zdravotní stav zvířat a informování chovatelů o klinických příznacích onemocnění. Chovatelé jsou vyzváni ke sledování zdravotního stavu zvířat po dobu šesti týdnů a v případě změn k neprodlenému kontaktování veterinárního lékaře. Doporučuje se také umístění nově nakoupených zvířat do karantény, pokud to umožňují podmínky hospodářství. Co se týká dovozu, SVS apeluje na chovatele, aby byli obezřetní při obchodování se zvířaty ze států s výskytem LSD, zejména pokud zařízení původu zvířat leží v blízkosti uzavřených pásem. Před dovozem zvířat z Itálie a Francie je nutné si ověřit aktuální nákazovou situaci v dané oblasti.

II. AMP (Africký mor prasat, ASF)

Výskyt AMP u prasat divokých v ČR

V období 22. 9.- 5. 10. 2025 nebyl na území ČR potvrzen **žádný případ AMP** u prasete divokého.

Na základě příznivého vývoje nákazové situace afrického moru prasat (AMP) v Libereckém kraji došlo ke

zmírnění veterinárních opatření. Evropská komise schválila zrušení uzavřeného pásma I a překlasifikování pásma II na pásmo I, čímž se zasažené území zmenšilo o více než 690 km². V oblasti zůstává pouze tzv. nárazníkové pásmo, kde se AMP nevyskytuje, ale nadále zde platí monitoring a preventivní opatření.

Od posledního potvrzeného případu AMP na Frýdlantsku uplynulo více než 12 měsíců, což umožnilo Státní veterinární správě požádat o zmírnění opatření. Díky této změně se zjednodušují podmínky pro myslivce i chovatele – zvěřina může být opět uváděna na trh a přesuny domácích prasat mezi chovy jsou méně administrativně náročné. Pokud bude příznivý vývoj pokračovat, plánuje SVS za rok požádat o úplné zrušení pásma I.

Díky této změně bude možné požádat o uznání ČR jako země prosté AMP u Světové organizace pro zdraví zvířat (WOAH).

V roce 2025 zatím nebyl potvrzen žádný případ AMP, na území ČR. Za celý rok 2024 tak bylo potvrzeno **28 případů AMP** u prasat divokých (13 ulovených a 15 uhynulých). Celkem bylo od 1. 1. 2022 potvrzeno **85** pozitivních případů AMP u prasat divokých. Časové rozdělení případů podle měsíců vyjadřuje graf č. 1.

Doposud nebyl v ČR potvrzen žádný případ AMP u domácích prasat.

Výskyt AMP v Evropě

V období 22. 9.- 5. 10. 2025 bylo v Evropě hlášeno 85 ohnisek AMP v chovech domácích prasat (Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Polsko, Rumunsko, Srbsko). Z hlediska velikosti se jednalo o dva střední chovy (100ks – 999ks prasat domácích) – 2 2x Srbsko a 1x Chorvatsko. V ostatních případech se jednalo o malé a záhumenkové chovy do 99 ks prasat domácích.

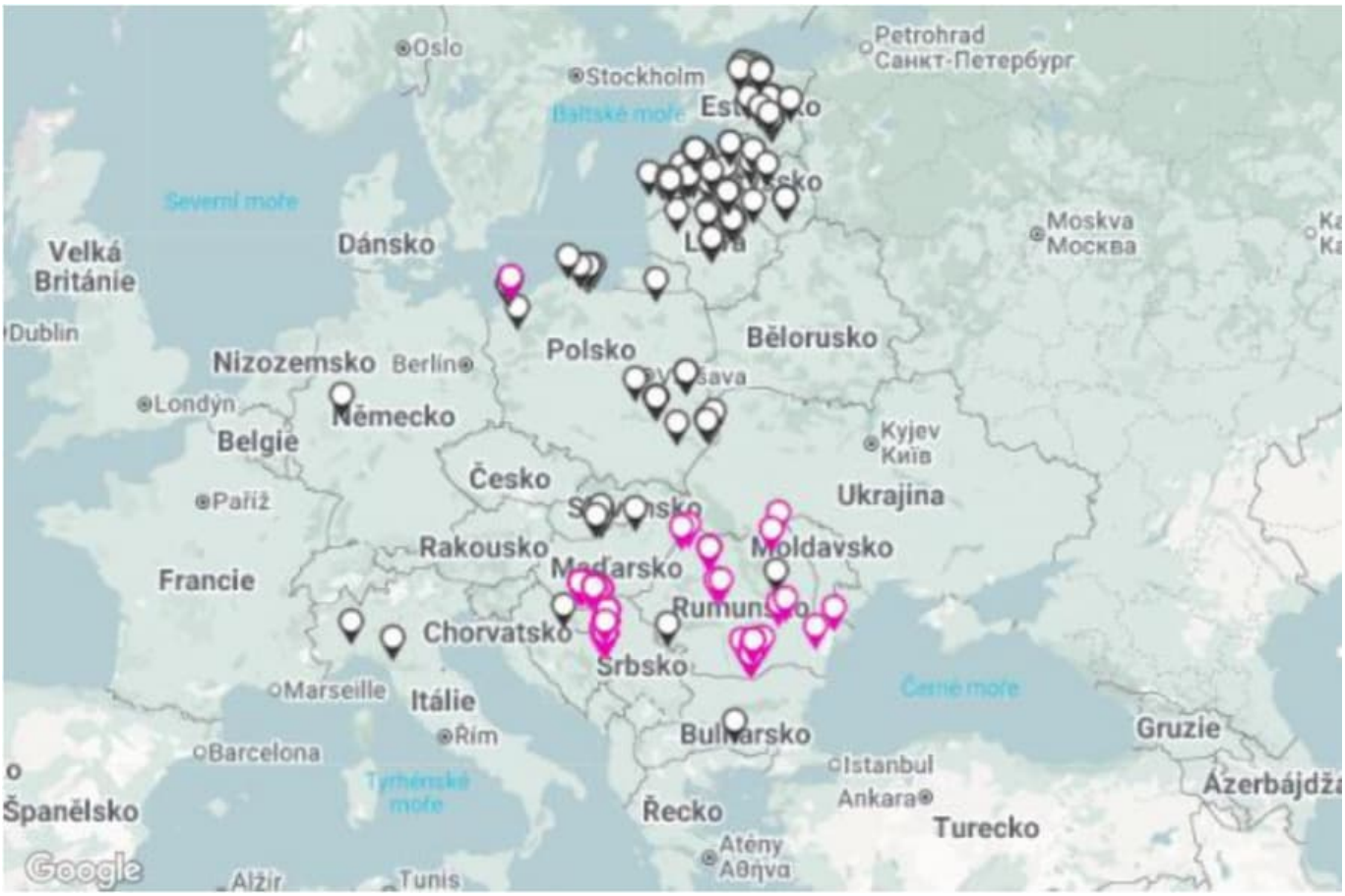
Dále bylo hlášeno 163 pozitivních případů AMP u prasat divokých (Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Estonsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Německo, Polsko, Rumunsko, Srbsko) – viz. mapa č. 2.

V příhraniční oblasti sousedící s ČR a uzavřeným pásmem II Frýdlant, nebyl evidován žádný případ AMP u prasat divokých v Polsku, pod dálnicí A4.

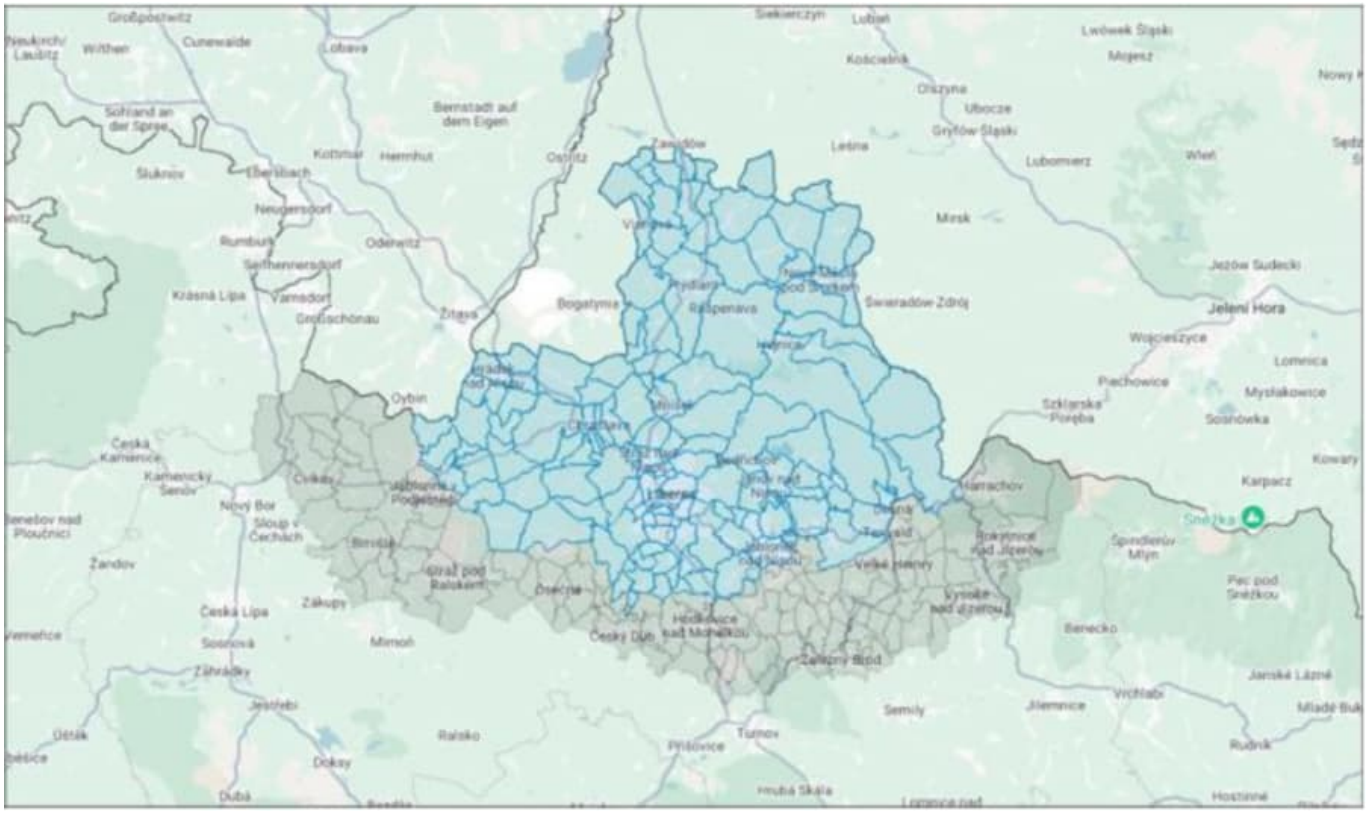
Počet ohnisek a pozitivních případů AMP nahlášených prostřednictvím ADIS v období 22. 9.- 5. 10. 2025 a nápočet od 1. 1. 2025

ZEMĚ	prasata			
	domácí		divoká	
	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025
Bosna a Hercegovina	3	31	1	18
Bulharsko			1	275
Česká republika				1
Estonsko		11	23	157
Chorvatsko	15	46	38	56
Itálie		1	2	541
Litva		6	19	560
Lotyšsko		11	35	911
Maďarsko			6	700
Moldavsko		47		16
Německo			1	1,84
Polsko	1	18	34	2 812
Rumunsko	23	374	1	156
Řecko		4		74
Sev. Makedonie				7
Slovensko		1		159
Srbsko	43	189	2	46
Ukrajina		18		29
Celkem	**85**	**757**	**163**	**8 358**

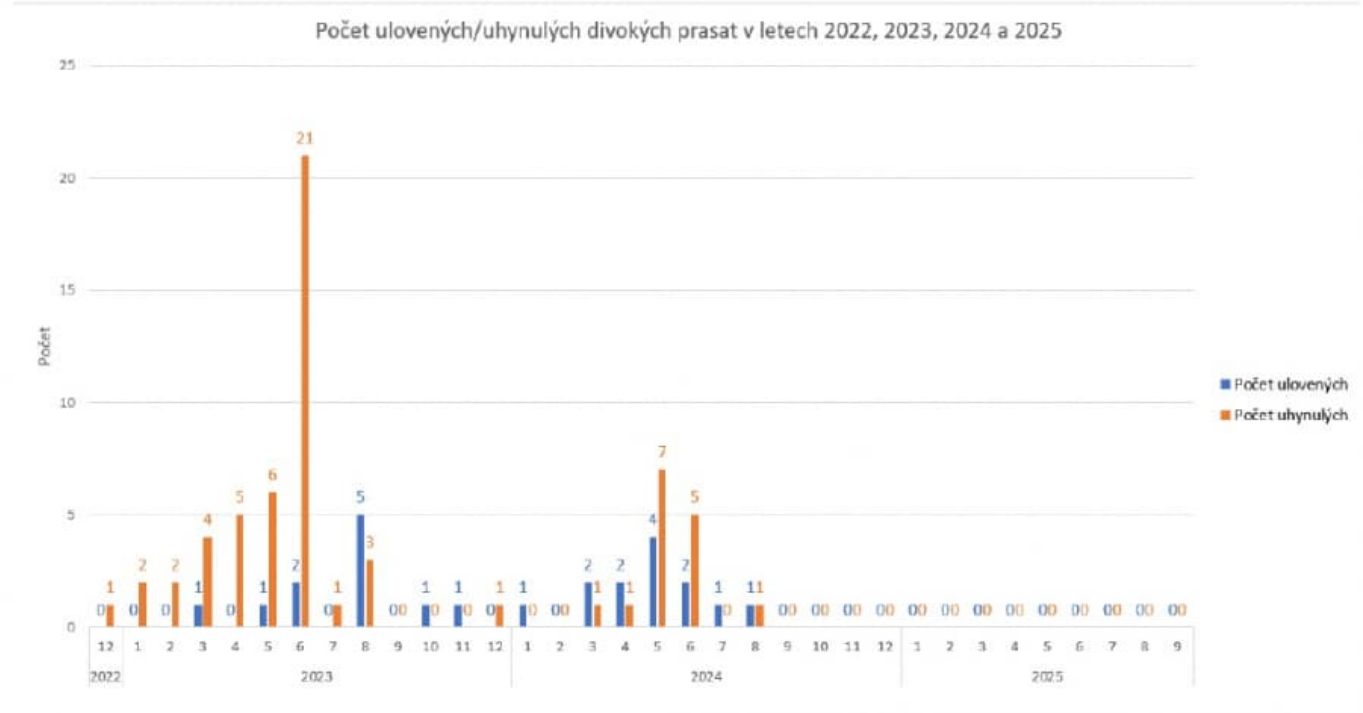
Mapa č. 2 - Ohniska AMP u domácích prasat () a případy AMP u prasat divokých () v Evropě v období 22. 9.- 5. 10. 2025



Mapa č. 3 – aktuální mapa pásem AMP v ČR



Graf č. 1 – Počty potvrzených případů AMP v ČR v letech 2022, 2023, 2024 a 2025



III. HPAI (Vysoce patogenní ptačí chřipka) – situace v Evropě a ČR

V období 22. 9.- 5. 10. 2025 bylo do ADIS nahlášeno 8 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky (HPAI) H5N1 v chovech drůbeže. U ptáků chovaných v zajetí byla nahlášena 2 ohniska HPAI. V daném období bylo nahlášeno 17 pozitivních případů HPAI u volně žijících ptáků.

Celkové ztráty v ohniscích drůbeže dosáhly téměř 600 tis. ks drůbeže. Nejvíce postiženo bylo Španělsko, kde bylo ve 3 ohniscích přes 500 tis. ks drůbeže.

Nákazovou situaci HPAI v uvedeném období znázorňuje mapa č. 3 (HPAI v Evropě).

V ČR nebylo v období 22. 9.- 5. 10. 2025 potvrzeno žádné ohnisko HPAI v komerčním chovu drůbeže

V daném období však bylo potvrzeno dne 29. 9. ohnisko HPAI H5N1 u ptáků chovaných v zajetí (malochov drůbeže) v Dlouhém Poli, které je částí města Benešov ve Středočeském kraji. V chovu, kde se celkem nacházelo 45 kusů drůbeže (slepice, kachny, husy), došlo k úhynu 28 z nich. Veterinární inspektoři v chovu provedli šetření. V jeho rámci odebrali vzorky a poslali je k vyšetření do Státního veterinárního ústavu. Na hospodářství byla přijata opatření s cílem zamezit šíření nákazy. Vyšetření v laboratoři následně potvrdilo vysoce patogenní ptačí chřipku. Zbývající kusy v hospodářství byly v souladu legislativou utraceny. Nebyla vyhlášena uzavřená pásma kolem ohniska. Jedná se celkově o 13. ohnisko ptačí chřipky v malochovu v letošním roce, které se vyskytlo po více jak 2 měsících od předchozího ohniska. Vzhledem k výskytu u ptáků v zajetí zůstává ČR prostá HPAI u drůbeže.

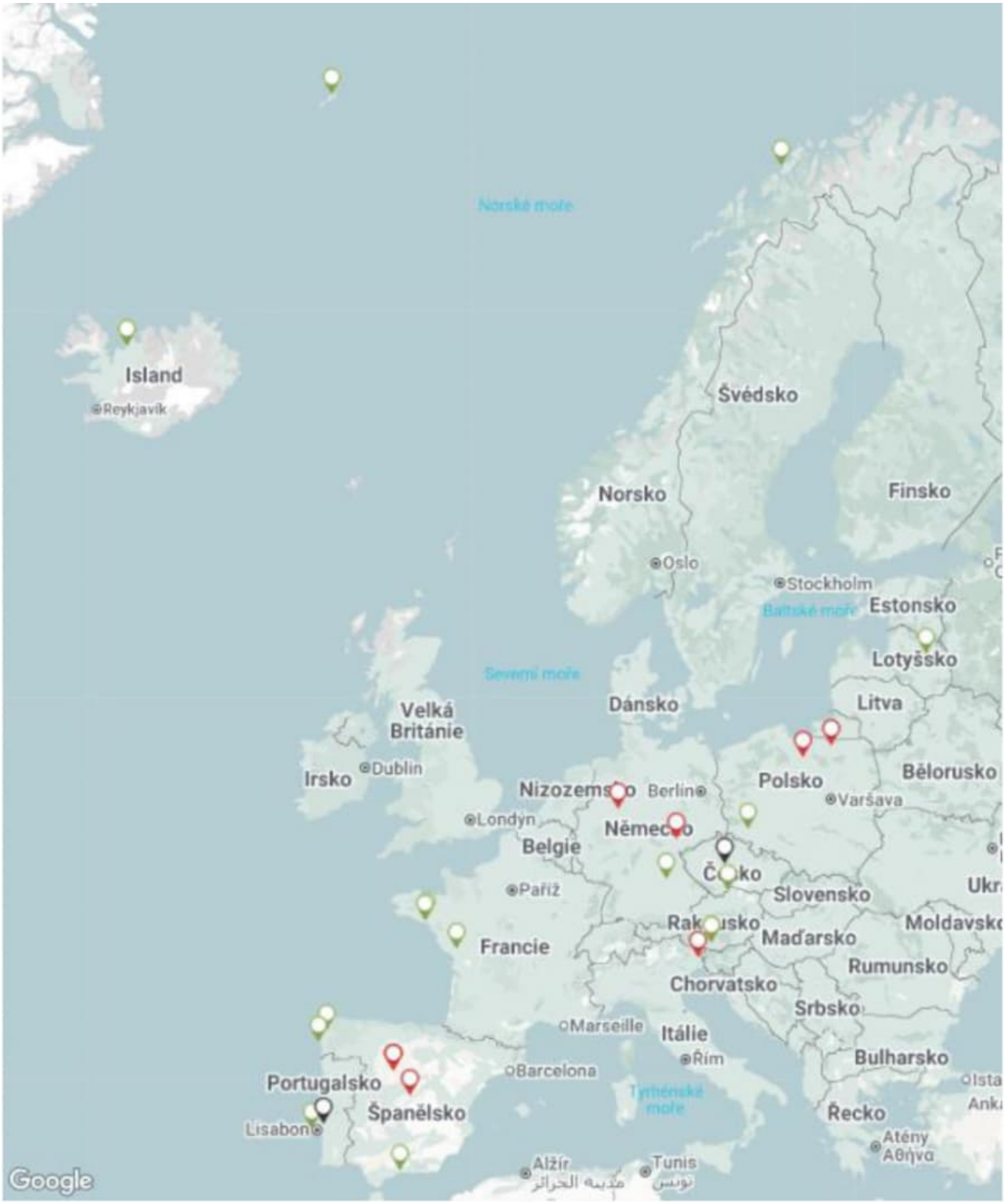
Dále nebyl v daném období potvrzen žádný případ HPAI u volně žijících ptáků.

Od **17. července 2025 je ČR prostá vysoce patogenní ptačí chřipky u drůbeže** – dle self-declaration WOAH.

Seznam jednotlivých ohnisek v ČR je na odkazu Ptačí chřipka v ČR – Státní veterinární správa

Mapa s týdenním vyhodnocením rizika výskytu HPAI v Evropě u volně žijících ptáků je na odkazu EFSA Bird Flu Radar

Mapa č. 4 - Ohniska HPAI u drůbeže (), ptáků chovaných v zajetí () a případy u volně žijících ptáků (), v Evropě v období 22. 9.- 5. 10. 2025



Počet ohnisek a pozitivních případů HPAI nahlášených prostřednictvím ADIS v období 22. 9.- 5. 10. 2025 a nápočet od 1. 1. 2025

ZEMĚ			HPAI (H5N1)			
	Drůbež		Ptáci v zajetí		Volně žijící	
	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025
Albánie		3				2
Belgie		3		5		46
Bosna a Hercegovina		1				1
Bulharsko		10				1
Česká republika		1	1	13		6
Dánsko		2				13
Estonsko						1
Finsko						7
Francie		1		1	3	28
Chorvatsko						3
Irsko				1		20
Island					2	24
Itálie	1	22				15
Litva		1		1		3
Lotyšsko		1			1	1
Maďarsko		105		1		23
Moldavsko				2		2
Německo	2	14		15	1	155
Nizozemsko		3		2		180
Norsko		1			2	37
Polsko	2	89		21	1	38
Portugalsko		3	1	5	1	18
Rakousko				1	3	6
Rumunsko				2		5
Řecko						3
Slovensko				1		6
Srbsko						1
Španělsko	3	9		2	3	44
Švédsko		1				13
Švýcarsko						6
Turecko		1		1		
Ukrajina				3		1
Velká Británie		3		1		9
Celkem	**8**	**274**	**2**	**78**	**17**	**718**

IV. Katarální horečka ovcí (KHO) – Bluetongue

S platností **od 1. května 2025 bylo na celém území České republiky oficiálně ukončeno období sezónně prosté katarální horečky ovcí (KHO)**. Tím končí období bez aktivity přenašečů této nákazy, kterými jsou tiplíci rodu *Culicoides*.

Aktuální informace o vývoji šíření a opatřeních jsou uvedeny na stránkách EK -

https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/surveillance-eradication-programmes-and-disease-free-status/bluetongue_en

a na stránkách SVS - Katarální horečka ovcí; aktuální informace – Státní veterinární správa

Důsledky ukončení období sezónně prostého KHO od 1. 5. 2025:

1. **Nová mimořádná veterinární opatření (MVO)**: V souvislosti s obnovením aktivity vektorů byla vydána nová celostátní MVO ke KHO s platností od 1. 5. 2025. Těmito MVO bylo vymezeno pásmo KHO a jsou nastavena pravidla pro přemísťování zvířat vnímavých k nákaze KHO z pásma do oblasti mimo pásmo v rámci ČR. Dále MVO stanovuje podmínky k vakcinaci zvířat proti sérotypu 3 KHO a podmínky pro postup při podezření na nákazu KHO a potvrzení nákazy KHO ve vymezeném pásmu. Podrobnější informace k těmto opatřením jsou zveřejněny na webových stránkách SVS ČR. Nicméně vymezení tohoto pásma je pouze vnitřním opatřením SVS ČR. Vymezení pásma KHO nemá žádný vliv na oficiální status ČR ke KHO, kdy celé území ČR je územím bez statusu prostého ke KHO.

2. **Změna podmínek pro přemísťování zvířat**: Ukončení období sezónně prostého znamená, že **již není možné certifikovat vnímavá zvířata** (např. ovce, skot, kozy) **z ČR do jiného členského státu EU za zjednodušených podmínek** platných pro toto období, které nevyžadovaly předchozí vyšetření zvířat na původce KHO.

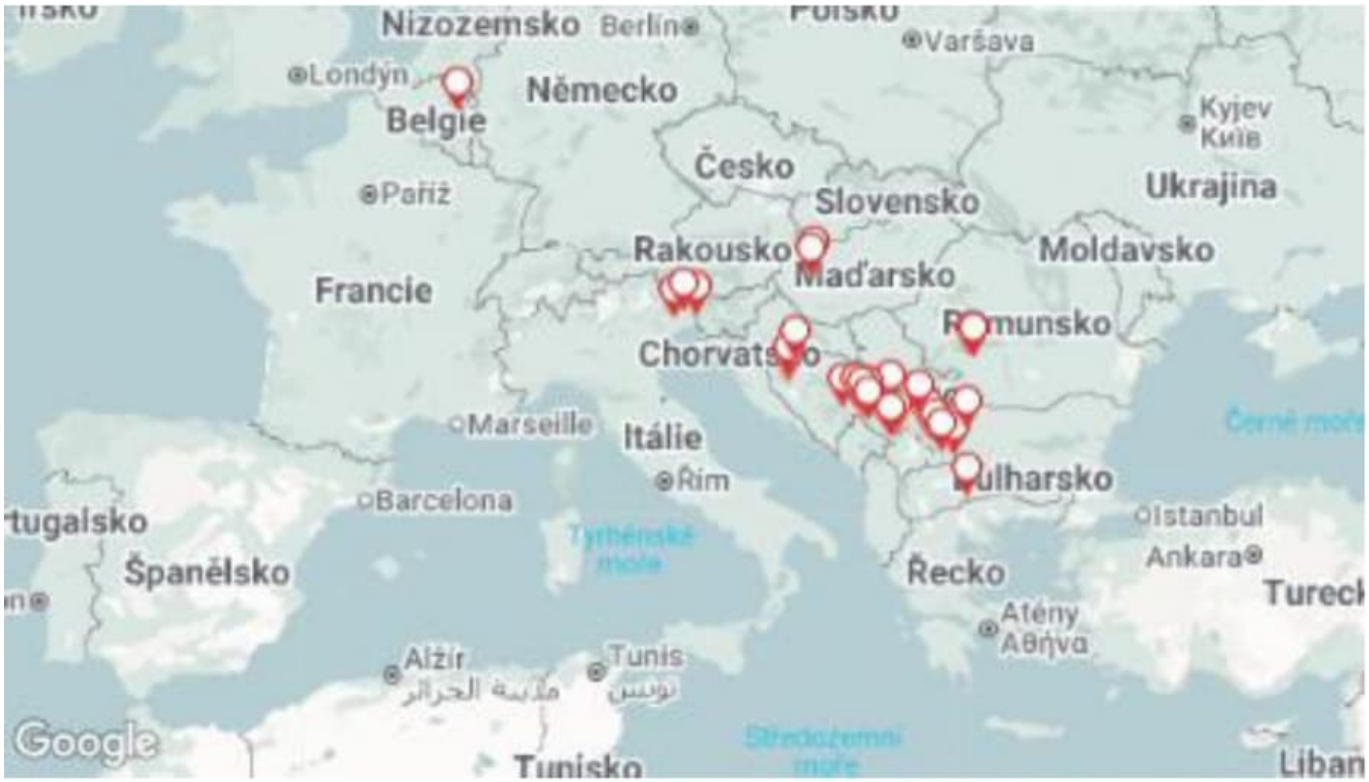
3. **Aktuální podmínky pro přemísťování**: Podmínky pro přemísťování vnímavých zvířat v rámci Evropské unie s ohledem na KHO jsou dané nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 688/2020. Pokud se týká ČR, tak pro přemístění zvířat z a do ČR vzhledem ke KHO platí stejné podmínky pro celé území ČR, poněvadž celé území ČR je územím bez statusu prostého ke KHO (aktuálně vymezené pásmo KHO na tyto podmínky pro přemístění zvířat do zahraničí z ČR nemá žádný vliv).

Členské státy si mohou v souladu s nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 688/2020 a 689/2020 stanovit další podmínky pro přemístění zvířat na jejich území, které musí být zároveň zveřejněny na webových stránkách Evropské komise (EK) pro všechny členské státy: Bluetongue - European Commission. Aktuálně je možné z ČR jakožto státu bez statusu prostého ke KHO přemístit zvířata pouze do těch států, které mají stanoveny tyto podmínky na webu EK.

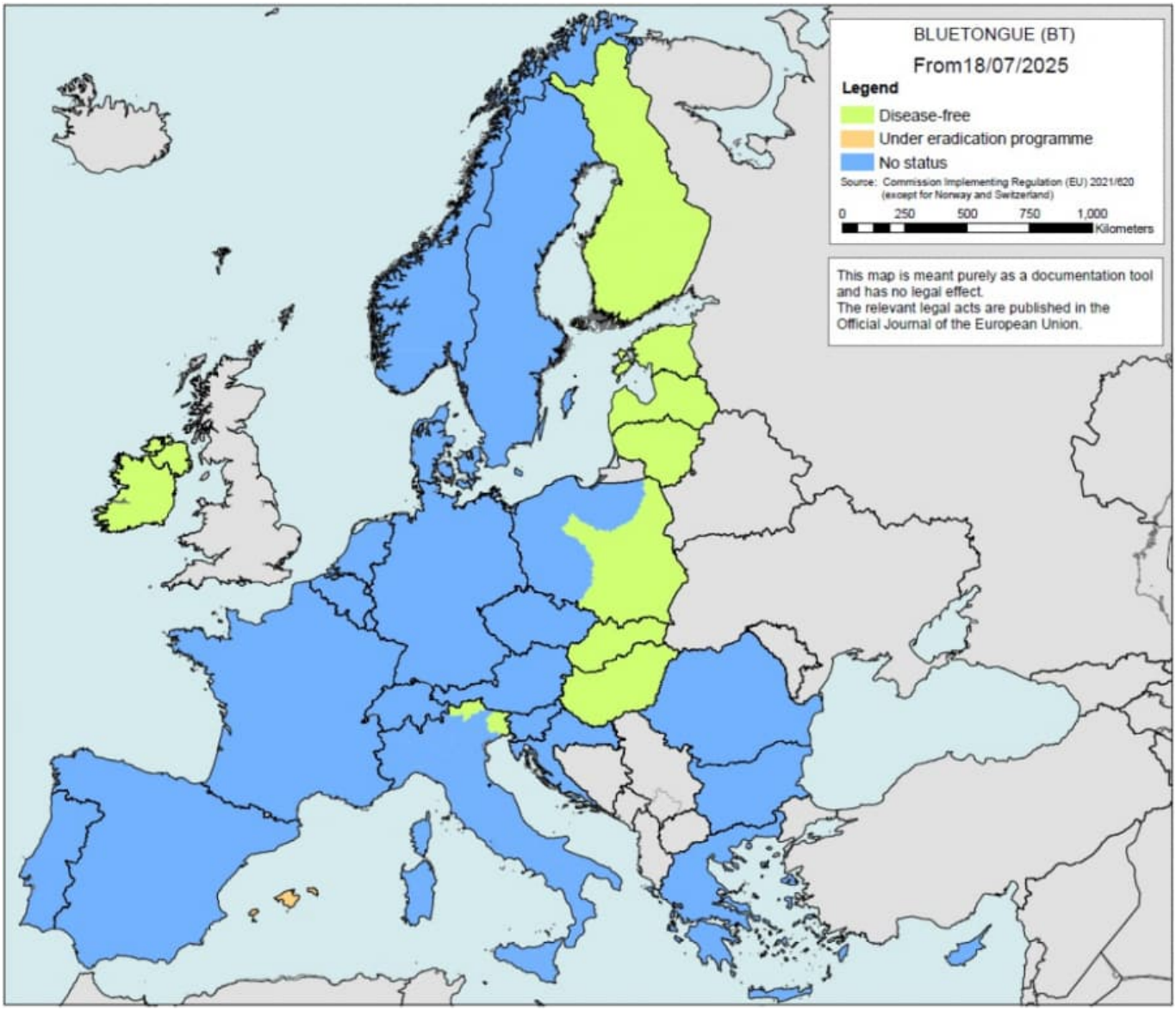
SVS ČR také podmínky k přemísťování zvířat vzhledem ke KHO průběžně aktualizuje na následujícím odkazu: Přemísťování zvířat vnímavých ke katarální horečce ovcí (KHO) v rámci Evropské unie – Státní veterinární správa

V období 22. 9.- 5. 10. 2025 byla do systému ADIS hlášena ohniska: Belgie 1x, Bosna a Hercegovina 7x, Itálie 3x, Maďarsko 2x, Severní Makedonie 1x, Rumunsko 4x, Srbsko 33x. Viz mapa č. 5. Nicméně je potřeba si uvědomit, že tato ohniska jsou hlášena pouze na novém území, které bylo doposud prosté příslušného sérotypu nákazy KHO. Vzhledem k těmto novým ohniskům se brzy předpokládá změna mapy infikovaných území – mapa č. 6

Mapa č. 5: ohniska KHO v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025



Mapa č. 6: Členské státy EU a jejich status KHO – bez statusu, se statusem ke dni 18. 7. 2025 – poslední aktualizace



V. Ostatní nákazy:

Antrax – 3x Turecko

IBR / IPV – 1x Německo

Mycobacterium tuberculosis complex – 1x Itálie

Západonilská horečka - Belgie 3x, Chorvatsko 1x, Francie 9x, Itálie 26x, Maďarsko 2x, Německo 4x, Rakousko 1x, Španělsko 2x.

Mor malých přežvýkavců – 1x Kosovo

Vzteklina – Moldavsko 1x, Polsko 1x, Rumunsko 7x, Turecko 1x– viz mapa č. 7.

Mapa č. 7 - Ohniska vztekliny v Evropě v období 22. 9.- 5. 10. 2025



Neštovice ovcí a neštovice koz - Bulharsko 11x, Řecko 167x, Turecko 1x.

Mapa č. 8 - Ohniska neštovic ovcí a neštovic koz v Evropě v období 22. 9.- 5. 10. 2025



Mor včelího plodu a hniloba včelího plodu v ČR – situaci znázorňují mapy na stránkách SVS:

Mapové výstupy ohnisek nákaz včel a ochranných pásem – Státní veterinární správa (svscr.cz)

V období 22. 9.- 5. 10. 2025 bylo potvrzeno 1 ohnisko moru včelího plodu a dále nebylo v daném období potvrzeno žádné ohnisko hniloby včelího plodu.

Aktuální nákazová situace v Evropě a ve světě – webové stránky SVS

Zpracoval dne 8. 10. 2025 MVDr. Hynek Siksta, MVDr. Luděk Závada

Přehled nákazové situace za období 22. 9.- 5. 10. 2025.pdf